№ 17. Czwartek 22. Stycznia 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 21. stycznia. Dnia 20 stycznia 1857 wyszła i rozesłaną została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie, część XIII oddziału I. z r. 1856 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 195. Traktat z dnia 5. maja 1856, między państwem kościelnem i Austryą, względem uregulowania obrotu telegraficznego.

Nr. 196. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 9. października 1856, obowiązujące królestwo węgierskie i województwo serbskie z Banatem temeskim, względem postępowania co do uregulowania Cisy.

Nr. 197. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15go października 1856, obowiązujące w całej objętości mocarstwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego względem wzajemnej wymiany pism sądowych władz austryackich i szwajcarskich.

Nr. 198. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, nadkomendy wojskowej i ministerstwa skarbu z dnia 16. października 1856, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego o wynagrodzeniu zaopatrzenia wojska w przechodzie od 1. listopada 1856 do 30. kwietnia 1857.

Nr. 199. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 16. października 1856, względem należytości za załatwione przez c. k. sensałów i agentów giełdy wiedeńskiej sprawy.

Nr. 200. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24go października 1856, mocą którego ustanawia się czas wejścia w czynność sądu komitatowego w Szolnoku, w okręgu wyższego sądu krajowego peszteńskiego.

Nr. 201. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i handlu z dnia 25go października 1856, obowiązujące w krajach spólnego związku celnego o postępowaniu cłowem względem kilku roślin i części roślinnych.

Nr. 202. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27go października 1856, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem pogranicza wojskowego, o korespondencyi między c. k. sądami pierwszej instancyi i c. k. urzędami konzularnemi w Turcyi w sprawach karnych.

Nr. 203. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27. października 1856, względem czasu z którym znosi się działalność tymczasowego nadkierownictwa wykupna liści tytoniowych w Peszcie.

Nr. 204. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i handlu z d. 31. października 1856, obowiązujące w całej objętości cesarstwa z wyjątkiem lombardzko-weneckiego królestwa, Dalmacyi i Pogranicza wojskowego, o postępowaniu przy konstatowaniu realnej właściwości profesyi, wniesionych do ksiąg gruntowych jako radykowanych.

Nr. 205. Cesarskie rozporządzenie z dnia 2. listopada 1856, względem bliższych postanowień o zakresie działania i postępowania w sprawach kongregacyi centralnych w lombardzko-weneckiem królestwie.

Nr. 206. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3. listopada 1856, obowiązujące w województwie serbskim i Banacie temeskim o zaprowadzeniu urzędu loteryjnego trzeciej klasy w Temeswarze.

Nr. 207. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 4. listopada 1856, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem zmiany postanowień o przyjmowaniu zagranicznych monet złotych i srebrnych przy opłatach cłowych, również postanowienia o stosunku wartości używanych ku temu złotych monet krajowych.

Nr. 208. Traktat rządowy między Austryą i Sardynią z dnia 19go czerwca 1856, względem połączenia żelaznych kolej lombardzkich i sardyńskich, o czem obustronne ratyfikacye wymieniono w Wiedniu dnia 24. lipca 1856 roku.

Nr. 209. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i handlu, tudzież nadkomendy wojskowej z dnia 22. września 1856, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, włącznie z Pograniczem wojskowem, mocą którego rozciąga się wydane pod dniem 5go kwietnia 1853 nr. 60 Dziennika praw państwa, dla koronnego kraju Arcyksięstwa Austryi niżej Anizy rozporządzenie względem doręczenia sądowych dekretów pocztą za retour-recepisem, na wszystkie inne kraje koronne, Pogranicze wojskowe i na doręczenia przez sądy wojskowe.

Nr. 210. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3. listopada 1856, względem umocowania urzędu kontrolnego w Neuhaus w Czechach do odbierania cła przychodowego od podanych już wewnętrznej rewizyi u innego urzędu cłowego i pocztą przybywających towarów.

Nr. 211. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 6go listopada 1856, względem przemiany posterunku zapowiadawczego w Hilgersdorf w urząd cłowy uboczny II. klasy.

Nr. 212. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11go listopada 1856, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, mocą którego obwieszcza się wydane w skutek najwyższego postanowienia z dnia 22. października objaśnienie §. 49. ustawy z dnia 3. maja 1853 nr. 81 Dziennika praw państwa względem karogodności przyjmowania darów ze strony osób sądowych.

Zmarły rzym. katolicki pleban, Jan Wojnarowski ofiarował swoje należytości w kwocie 120 złr. $5^1/_2$kr. m. k. na ubogich w Kopeczyńcach, a zbiór książek przeznaczonych do użytku kościelnego tamtejszej bibliotece parafialnej. C. k. namiestnictwo rozporządziwszy temi pobożnemi darami podług woli zmarłego dawcy, podaje niniejszem do wiadomości powszechnej.

Żydowska gmina Chorostkowa, w obwodzie czortkowskim obowiązała się dla powiększenia dotacyi nauczyciela szkoły trywialnej w Chorostkowie płacić na wieczne czasy coroczną kwotę 55 złr. 20 kr. m. k. każdoczesnemu nauczycielowi trywialnemu w Chorostkowie; oprócz tego przyrzekła gmina chrześciańska w Chorostkowie pokryć wynikający z odłączenia kilku gmin od szkoły trywialnej w Chorostkowie ubytek dotacyi, mianowicie 8 korcy 24 garncy żyta, 8 korcy 24 garncy jęczmienia i 8 korcy 24 garncy hreczki dla nauczyciela, jako też 23 kóp 57 okłotów słomy na opał szkolny, co dotychczas dostarczały wspólnie wszystkie gminy należące do tej szkoły. Udowodnione tem pożyteczne usiłowania tych gmin ku poparciu oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości publicznej. — Lwów 9. stycznia 1857.

Sprawy krajowe.

Komitet zarządzający funduszem pożyczkowem Franciszka Józefa dla profesyonistów lwowskich podaje w dopełnieniu statutów do powszechnej wiadomości następujące sprawozdanie na rok 1856.

Według sprawozdania z dnia 8. listopada 1855 umieszczonego w Gazecie Lwowskiej z dnia 22. listopada 1855 Nr. 268.

Fundusz ten wynosił . . . . 8197 złr. 45 kr.
W ciągu roku 1856 narósł darami 1736 złr. 11 kr.
Prowizyami po strąceniu kosztów administracyi . . . . 122 złr. 42 kr.
Sumą ogólną . . . . 1858 złr. 53 kr.
Stan jego obecny . . . . . 10.056 złr. 58 kr.

Z tymże dniem kończącym rok zeszły administracyjny pozostawało w ręku dłużników, a mianowicie: u stron 134 8146 złr.

Udzielając stronom nowym pożyczki w miarę jak takowe wpływały ratami od stron dawnych, rozdano w ciągu roku bieżącego pomiędzy: 55 szewców 5625 złr., 28 krawców 3300 złr., 20 stolarzów 2800 złr., 12 szynkarzów 1325 złr., 6 rzeźników 1400 złr., 4 introligatorów 325 złr., 3 garncarzów 350 złr., 3 kuśnierzów 600 złr., 3 nożowników 350 złr., 3 piekarzów 525 złr., 3 rękawiczników 650 złr., 3 ślusarzów 225 złr., 3 zegarmistrzów 550 złr., 2 fiakierników 400 złr., 2 grzebieniarzów 200 złr., 2 kowalów 325 złr., 2 ogrodników 350 złr., 2 perukarzów 175 złr., 2 siedlarzów 400 złr., 2 szpilkarzów 200 złr., 2 tokarzów 200 złr., 2 wiktuałami handlujących 275 złr., 1 białoskórnika 200 złr., 1 blacharza 200 złr.,

1 cukiernika 150 złr., 1 farbiarza 250 złr., 1 instrumenta muzykalne wyrabiającego 100 złr., 1 kotlarza 200 złr., 1 kiełbaśnika 100 złr., 1 mosiężnika 150 złr., 1 mydlarza 200 złr., 1 pozłotnika 100 złr., 1 rymarza 250 złr., 1 szczotkarza 200 złr., 1 szynk wraz z garkuchnią trzymającego 100 złr., 1 tapicera 150 złr., 1 zduna (Ofensetzer) 150 złr., 179 profesyonistów razem 23.050 złr.

Zbiorowy ruch funduszu wynosił . . . . 31.196 złr. — kr.

W ciągu tego okresu wpłynęło ratami . . . . 21.207 złr. 30 kr.

Pozostało z dniem 31. grudnia 1856 . . . . 9988 złr. 30 kr.
u stron 157; i gotowizną w kasie . . . . 68 złr. 8 kr.

Stan majątku funduszu jak wyżej . . . . . 10.056 złr. 38 kr.

Rozpożyczona w ogóle suma pieniężna 23.050 złr. m. k. rozkłada się co do liczby pożyczek i kwot udzielonych w następujący sposób:

56 pożyczek	po 100 złr.,	razem	5600 złr.
31 „	„ 150 „	„	4650 „
20 „	„ 75 „	„	1500 „
19 „	„ 125 „	„	2375 „
17 „	„ 200 „	„	3400 „
14 „	„ 50 „	„	700 „
13 „	„ 250 „	„	3250 „
9 „	„ 175 „	„	1575 „
179 pożyczek		razem	23.050 złr.

Z powyższego przedstawienia okazuje się, że jak w latach zeszłych największy udział w pożyczce miały rzemiosła odzież i najpotrzebniejsze sprzęty sporządzające i najwięcej osób zatrudniające, i że fundusz ciągle wzrasta i wzrastać będzie, jeżeli się strony pożyczkę biorące jak dotychczas w spłatach punktualnie i rzetelnie uiszczać, a mieszkańce Lwowa szczodrobliwemi darami fundusz ten na korzyść prawych ale ubogich profesyonistów wspierać będą.

Lwów, dnia 10. stycznia 1857.

Przełożony komitetu:
Karol Höpflingen de Bergendorf,
c. k. radzca gubernialny i pr. burmistrz.
Członkowie komitetu:
Dr. Marceli Tarnawiecki,
adwokat krajowy i członek rady miejskiej.
Dr. Feliks Śmiałowski,
adwokat krajowy i członek rady miejskiej.
Szymon Krawczykiewicz,
dyrektor galicyjskiej kasy oszczędności.
Jan Vrabetz,
radzca magistratualny i referent.

Pięćdziesiąta szósta lista składek na Zakład naukowy gospodarski w Dublanach.

A. Na szkołę rolniczą.

PP. Kratochwil Marcin 5r., hr. Saint-Geonois Filip Ludwik 200r., hr. Larisch-Moennich Henryk 100r., Sołowij Jan 12r., Czarkowski Cyryl 100r., Torosiewicz Teodor ofiarował rozprawę o ziemi ornej, której przedano egzempl. 68 w kancelaryi Towarzystwa w r. 1856 po 20 kr., razem 22r.40k., Zelkowski Maksymilian ofiarował dzieła własnego Ekonom wiejski egzemplarzy 14, z rozprzedaży których wpłynęło 28r. Ogółem . . . . 467 złr. 40 kr.
Dodawszy do tego sumę 55tej listy . . . 59.895 złr. 51¾ kr.

Jest ogółem . 60.363 złr. 31¾ kr.
Z tego wypada na szkołę . . . . 35.083 złr. 1¼ kr.
a na gospodarstwo wzorowe . . . . . 25.280 złr. 30¼ kr.

Ogół funduszów jak wyżej . . . . 60.363 złr. 31¾ kr.
Z Komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galic.
We Lwowie, dnia 31. grudnia 1856.

(Z podróży Ich Mość Cesarstwa.)

— *Litografowana korespondencya* z 17go stycznia donosi: Z **Bergamo** piszą nam pod dniem 13go b. m.: „Dziś zrana opuścili Ich Mość Cesarstwo Brescię i udali się w podróż do Bergamo. W Brescii panowała w ciągu dnia wczorajszego nadzwyczajna radość. Liczne grona włościan nadchodziły bez ustanku, a powtórne oświetlenie, sięgające do najodleglejszych ulic i uliczek, było równie świetne jak pierwszego dnia; niezliczone tłumy ludności przechadzały się po portykach i placach publicznych; wszędzie, gdzie ukazali się Najjaśniejsi Państwo, witały Ich najżywsze okrzyki radości; liczne, z dalekich okolic sprowadzone bandy muzyczne albo przeciągały po mieście, albo ustawione były w stosownych miejscach. Śród tego ożywienia i powszechnej wesołości panował wszędzie wzorowy porządek i statek; wyrazem jego był najszczerszy udział we wszystkiem, czemkolwiek starano się uświetnić pobyt najdostojniejszych gości, a głównie zaś to, że pomimo zebranej w mieście nadzwyczajnej masy ludu niewydarzył się najmniejszy exces. Trzeba to wyznać z chlubą wszystkich klas ludności włoskiej, że pomimo drażliwości swego charakteru umieją w ważnych chwilach zachować największą przyzwoitość. To chwalebne w każdym względzie zachowanie Brescian powtarza się teraz w całej Lombardyi. Dzisiejsza podróż Ich Mości Cesarstwa możemy powiedzieć bez najmniejszej przesady, byłto prawdziwy pochód tryumfalny. Rozsądna ludność Lombardyi zna i ocenia życzliwe zamiary swego Monarchy; pojmuje doniosłe, zbawienne skutki tej podróży; przeczuwa, że z dniem wstąpienia Monarchy na ziemię Lombardzką zajaśniała jej nadzieja piękniejszej i szczęśliwszej przyszłości. I właśnie jest to skutek żywości ducha tego ludu, że teraz poddaje się z całym zapałem szlachetnym popędom swego umysłu, i odpłaca wiernie zaufanie, jakiem Najjaśniejszy Pan go zaszczyca. Nie będziemy tu wyliczać mnogich łuków tryumfalnych stawianych Ich Mość Cesarstwu w przejeździe od Brescii aż do Porta nuova Bergamy, ani też opisywać gustownych ich ozdób i napisów; co właściwie zmieniało tę podróż w pochód tryumfalny, były to niezliczone masy garnącego się ze wszech stron ludu, jako też przejmujące wszystkich silne i szczere uczucie radości. Tak w Ospidaletto jak i w Codcaglio, w Palasolo i Carnaglio, wszędzie objawiało się jednakowe uniesienie radości.

W Bergamie zawieszono dziś wszelkie sprawy. Mieszkańce Bergamscy spieszą tak z gór jak i z równin masami do miasta, a pałac hrabiego Medalocchi, gdzie Ich Mość Cesarstwo założyli swą rezydencyę, jest pomimo ostrego powietrza obleżony tłumami ludu. Położenie Bergamy jest przepyszne. Ponad rozległemi Borghi czyli przedmieściami wznosi się na górze właściwe miasto otoczone basztami. Z okien rezydencyi cesarskiej przedstawia się zachwycający widok, który z lewej strony zamyka olbrzymi wieniec gór bergamskich. Tu i ówdzie przedstawia się od Porta nuova prawdziwie wspaniały widok miasta, na którego tle rysują się wieży kasztelu. Na wielkim placu u tej bramy odbędzie się jutro tombola. Po malowniczem położeniu tego miasta i znacznej rozciągłości jego przedmieść po wzgórzach i równinach można się spodziewać, że zapowiedziane na dziś wieczór oświetlenie będzie bardzo wspaniałe. Pojutrze ma nastąpić podróż do Medyolanu, gdzie podług zgodnych doniesień robią nadzwyczajne przygotowania, by uczcić godnie przybycie Najjaśniejszych gości i uświetnić je połączeniem wszelkich żywiołów sztuki, przepychu i bogactwa. W Medyolanie uwieńczone zostanie bez wątpienia dzieło rozpoczęte tak pięknie w Brescii, i los tego wspaniałego kraju pozostanie odtąd za pomocą łagodnych środków zaufania, prawnego porządku i wzajemnej miłości złączony silnie z wielką przyszłością naszego Cesarstwa.“

Portugalia.

(Odwiedziny Króla na okrętach w Porcie.)

Lizbona, 9. stycznia. Jego Mość Król zaszczycił odwiedzinami swemi stojący na Tagu okręt banderowy kontradmirała Dundas „Duke of Wellington“, jako też inne znajdujące się tu okręta wojenne, między temi także austryacką fregatę „Radetzky“.

Anglia.

(Przemytnictwo opium.)

Londyn, 14. stycznia. Kupcy ze stowarzyszenia „*East India & China Association*“ którzy podali wiadomą prośbę do lorda Clarendona, wspominają wprawdzie o wywozie herbaty i jedwabiu z Chin, lecz zamilczeli zupełnie o artykule swym przywozowym, który wbrew wyraźnych postanowień umowy pottingerowskiej do Chin przemycają, i który skarbowi indyjsko-angielskiemu przynosi 3 do 4 mil. funt. szter. Roku 1767 przemycono 200 pak opium do kurzenia, r. 1837 pak 39.000, a roku 1856 pak 75.000. Okręta przeznaczone do tego przemytnictwa budują po większej części umyślnie w Cowes, Londynie i Aberdeen. Ciekawe szczegóły donoszą w tym względzie z Liwerpolu. Obwieszczono je w tamtejszym biurze asekuracyjnem, by tym sposobem skłonić rząd do przedsięwzięcia gorliwych przeciw Chinom środków. Roku 1846 odpłynął z Londynu okręt „Kelpie“ na wody chińskie, i sądzono powszechnie, że zatonął z całą załogą. Teraz zaś otrzymano wiadomość, że w Kantonie sprzedawano pierścień, który niegdyś należał do jednego z pasażerów na okręcie „Kelpie“. Rozpoczęto więc dalsze śledztwo, z którego okazało się, że pasażerowie i załoga okrętu tego nie zginęli na morzu, lecz że na wyspie „Formosa“ trzymani są w niewoli. Obwieszczenie bióra asekuracyjnego wspomina o statku „Kelpie“ wyraźnie i bez ogródek, że przeznaczony był do przewiezienia opium.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Nagroda majtkom. — Biskup paryski mianowany. — Poseł perski przybył do Marsylii. — Wyprawa na morze chińskie.)

Paryż, 15. stycznia. Cesarz mianował dwóch majtków za gorliwą pomoc przy rozbiciu statku pocztowego „Lyonnais“ kawalerami legii honorowej. — Biskup z Amiens, monsig. de Salines został mianowany arcybiskupem paryzkim. — Admirał Rigault de Genouilly odjeżdża 17. do Brestu, zkąd dopiero 25. b. m. odpłynie do Chin. Słychać, że dla niespodziewanego bombardowania Kantonu zostały znacznie zmienione jego instrukcye.

Z **Marsylii** piszą pod dniem 13. b. m.: „Korweta parowa „Roland“ zawinęła dziś wieczór do naszego portu. Władze departamentowe udały się na pokład, by powitać ambasadora perskiego Feruk Khana, którego salutowano z fortów piętnastu wystrzałami działowemi. Delegat ministerstwa spraw zagranicznych, wysłany do Tulonu, znajdował się na pokładzie. Wojska ustawiły się na placu lądowniczym, ale powietrze nocne niesprzyjało tej uroczystości przyjęcia. Ambasador wysiadł z swym dworem, liczącym do 100 osób w hotelu oryentalnym, gdzie od kilku dni przyrządzono dla niego pokoje. Jutro będzie zwiedzał osobliwości naszego miasta.“

Podług listów z **Brestu** z 14. b. m. pracują w tamtejszym porcie bardzo gorliwie nad uzbrojeniem fregaty „Nemesis“, który

admirał Rigault odpłynie na wody chińskie. Inne okręta, przeznaczone do tej wyprawy, odpłynęły już do Makao, gdzie eskadra ma się połączyć. Kontradmirał Rigault de Genouilly przybędzie między 20. i 22. b. m. do Brestu, a „Nemesis“ wypłynie na morze 25go. Eskadra admirała połaczy się zapewne w czerwcu z flotą kontradmirała Guerin, znajdującą się obecnie na wodach Kantonu, gdyż jak wiadomo mają obie te eskadry przedsiębrać wspólne działania.

Ali Basza, brat wicekróla Egiptu, odjechał 11. b. m. po dłuższym pobycie w Paryżu do Aleksandryi.

Włochy.

(Czynność i narady w izbie drugiej. — Żałoba po arcybiskupie paryskim. — Mazzinśćci.)

Na posiedzeniu drugiej izby sardyńskiej z 12. b. m. rozpoznawano zarys odpowiedzi deputowanego Buffa na mowę od tronu. Deputowany Sineo wnosił, że z uwagi na stosunki obecne wypadałoby w tym adresie wspomnieć nieco dokładniej o potrzebach i życzeniach kraju w ogólności, a wszczególności o reformie ustaw podatkowych; równie też wypadałoby Izbie wyrazić sympatye swe dla Szwajcaryi. P. Buffa odrzekł na to, że przy układaniu adresu trzymał się zwyczaju dotychczasowego, i dlatego też spraw politycznych nie tykał. Prezydent ministrów poparł go w tem i przypomniał, że Izba oddawna już powzięła postanowienie, nieprzywodzić żadnych spraw politycznych w adresie na mowę od tronu; byłoby też rzeczą chwalebną trzymać się i nadal tego systemu, a kwestyi politycznych i finansowych nie łączyć z aktem formalności i konweniencyi. P. Valerio utrzymywał natomiast, że deputowanym przysłuża prawo przytaczania w adresie kwestyi politycznych, a według jego zdania tem bardziej jeszcze w wypadku niniejszem: adres bowiem p. Buffa wydaje mu się „mniej liberalnym i włoskim“ nawet od mowy tronowej, w której niebyło żadnego wspomnienia o ustawie względem małżeństwa, a co sądem jego cały kraj mocno obchodzi.

Po krótkiej odpowiedzi deputowanych Sineo i Buffa przyjęto adres bez zmiany; jestto właściwie powtórzenie szczegółów zawartych w mowie od tronu i zapewnienie zaufania Izby i tej nadziei, że śród teraźniejszych stosunków nastąpią zapewne wkrótce ulepszenia finansowe i polityczne.

Na posiedzeniu Senatu z tegoż dnia rozpoznawano również adres w odpowiedź na mowę od tronu, i przyjęto go 49 głosami przeciw 2.

Podług listów z **Neapolu** z 12. b. m. kazał Król na wiadomość o zamordowaniu arcybiskupa w Paryżu odwołać bal, który miał tego dnia być dany u dworu. Oprócz tego kazał na trzy dni zamknąć teatra i odprawiać nabożeństwa żałobne po kościołach. Uroczystość urodzin Króla, przypadająca na ten dzień, została odłożona na poźniej. — Dwie kawiarnie w Neapolu otoczyła policya i uwięziła 60 osób. Mówiono, że władze odkryły spisek Mazzinistów. Pomiędzy ludnością panowało wielkie wzburzenie.

Szwecya.

(Koszta sejmu szwedzkiego.)

Sztokholm, 2. stycznia. Koszta sejmu szwedzkiego wynosiły w 45 latach razem 2,947.020 talarów, a na każdy rok w przecięciu 267.910 talarów. Przez ten sam czas kosztowało zgromadzenie rewizorów państwa 106.590 talarów, tak że zliczony razem wydatek na każdy rok wynosi 67.849 R. Bco. Reprezentancya Norwegii kosztowała w ciągu ostatnich 13 lat 153.776 talarów, a przecięciu na każdy rok 11.829 talarów reńskich czyli 47.316 tal. banku szwedzkiego. Sejm norwegski był więc także dość kosztowny, ale koszta sejmu szwedzkiego powiększają nadzwyczajnie wydatki na podróż i utrzymanie deputowanych szwedzkich, które pokrywać muszą komitenci, gdy tymczasem koszta podróży rewizorów sam rząd opłaca. Większa część wydatków sejmowych w Szwecyi nie jest wcale konieczna. Zamiast drukować jak w Norwegii rozprawy sejmowe zaraz po posiedzeniu w jakie gazecie, układają z nich w Szwecyi całe księgi, które nieraz we dwa lata dopiero po zamknięciu sejmu wychodzą z druku, i przeto nieobudzając już w nikim zajęciu, przechodzą po największej części wprost z drukarni do kramów. Panowie deputowani sami mało troszczą się o to, a cena sprzedaży zanadto wysoka, by ktokolwiek inny, wyjąwszy w razie potrzeby, chciał nabywać te foliały. Do tego dodać trzeba, że szwedzki system czterech izb sprawia niezmiernie wiele pisaniny, która wymaga znacznej liczby urzędników kancelaryjnych. Jest ich zwykle 100 przeszło, na których wychodzi rocznie do 200.000 talarów. Nakoniec są jeszcze w Szwecyi tak zwane wydatki reprezentacyjne i klubowe, nieznane pewnie w innych krajach. Koszta klubowe włościańskiego stanu wynosiły w ciągu sejmu w latach 1828 do 1830 prawie 12.830 talarów.

Rosya.

(Regulamin urlopów. — Nowy regulamin w ministerstwie oświecenia. — Poseł do Hiszpanii. — Order św. Andrzeja. — Rada państwa o amnestyi.)

Petersburg, 7. stycznia. Ogłoszono tu dwa bardzo ważne ukazy. Jednym rozporządzono zaprowadzenie nowego regulaminu względem dawania wojskowym urlopu na czas oznaczony i na czas nieograniczony, tudzież względem odstawki do rezerwy i dymisyi szeregowców. Regulamin ten składa się z 82 paragrafów i wraz z formularzami, wykazami itp. stanowi sporą księgę. Proszących o urlop podzielono na przyszłość na dwie klasy; z tych jedni mogą po 20 letniej a drudzy po 15letniej służbie nieskazitalnej podawać o urlop. Lecz już po upływie 8miu, a nawet i mniej lat służby można urlop otrzymać na czas oznaczony. Tylko rekruci z właściwych prowincyi rosyjskich i żydzi niemogą prędzej jak po 20 latach służby upraszać o urlop. Nie należy też nadal mieć już względu na to, choćby się który z żołnierzy wyznania starozakonnego ochrzcił, by tym sposobem zapobiedz często przytrafiającemu się oszukaństwu chrztu pozornego. Po latach 15 służby wojskowej mogą prosić o urlop Polacy, tudzież mieszkańce gubernii zachodnich i kozacy małorosyjscy z wyjątkiem tylko żydów. W ogóle nie mogą przed skończonym 20 rokiem służby wojskowej otrzymać urlopu: muzykanci, szeregowcy pochodzenia wojskowego, żydzi, Sybiryacy z gubernii tobolskiej, tomskiej, irkuckiej, jenisejskiej i zabałkajskiej, dalej z gubernii astrakańskiej, stawropolskiej, z krainy naddońskiej i z Besarabii. Drugim ukazem rozporządzono, że obarczonemu nawałem spraw ministrowi oświecenia publicznego ulżono ma być w ten sposób, że pomocnikowi jego, znanemu autorowi różnych pism i poecie księciu Wiazemskiemu poruczone być mają sprawy cenzury i dozorowanie zwierzchności przydzielonych w tej mierze ministerstwu wspomnionemu, jeśli przy tem nie idzie o rozstrzygnięcie cesarskie.

Mistrza ceremonii, księcia Galiczyna, który przydzielony był w ministeryum spraw zewnętrznych, mianowano nadzwyczajnym posłem rosyjskim i pełnomocnym ministrem przy dworze J. M. Królowy hiszpańskiej.

Według nowego rozporządzenia noszony być ma na przyszłość order św. Andrzeja podczas uroczystości nadania orderów nie na wstędze, lecz na wzór złotego runa na złotym łańcuchu.

Rada państwa obradowała niedawno nad zrozumieniem i jaśniejszym wykładem amnestyi co do niektórych kategoryi skazanych. Przyjęto przy tem za zasadę, że amnestya nadana została w znaczeniu jak najdonioślejszem.

Grecya.

(Nowiny Dworu. — Bal u Króla.)

Wiadomości z **Aten** sięgają po dzień 10. b. m. *Moniteur Grec* zbija doniesienia dziennika *Esperance*, według których posłowie mocarstw zachodnich mieli króla zawiadomić o instrukcyach, jakie od rządów swych otrzymali.

Na bal wydany na dworze królewskim zaproszono z pomiędzy oficerów cudzoziemskich tylko angielskich. Co do francuskich oświadczył ochmistrz nadworny posłowi francuskiemu ubolewanie, że dla wypadków świeżych niepodobna ich było zapraszać; że w tem niezachodzą żadne powody polityczne, lecz tylko osobiste, a mianowicie panująca niechęć między dworem królewskim i admirałem francuskim.

Turcya.

(Doniesienia z Persyi. — Szach zciąga wojska. — Wyprawa angielska. — Utarczka Czerkiesów z Rosyanami.)

W Tryeście otrzymano 15. b. m. wiadomości z **Konstantynopola** sięgające po dzień 9., z których najciekawsze są o Persyi. Dwadzieścia batalionów pieszych i 5000 jeźdźców wyruszyło z rozmaitych punktów Persyi, a mianowicie z Kermanszahu, z Hamadanu i z Ispahanu dla skoncentrowania się nad zatoką perską w prowincyach Kusistanie i Laristanie, tudzież dla wzmocnienia załóg fortecznych i obozów polnych, przyczem za główne stanowisko wojskowe służyć mają fortece Kozarum i Ferozabad panujące nad obydwoma gościńcami wiodącemi z zatoki w głąb kraju równiną piaszczystą.

Teraźniejszy szef pokoleń koczujących i osiadłych w Maku, odrzucił z oburzeniem propozycyę rządu rosyjskiego z Erywanu co do zajęcia krainy jego wojskiem rosyjskiem. Kraj ten jest dla lasów gęstych, wysokich gór wychodzących od Araratu, i dla rzeki Dezza Szyaum prawie nieprzystępny.

O stanie rzeczy w głębie Persyi donoszą rozmaicie. *Journal de Constantinople* z 8. b. m. bardzo źle o nim trzyma i zapewnia, że w Persyi brakuje pieniędzy, oficerów, porządku, słowem wszystkiego, co tylko potrzeba do prowadzenia wojny z Anglia.

W Maskate układa się rezydent angielski, major T. A. Hame, z imanem tamtejszym względem zawarcia przymierza obronnego i zaczepnego przeciw Persyi.

Upewniają, że wyprawa angielska zamierza wylądować w Basorze; wiedzieć jednak przytem należy, że to miasto potąd jeszcze należy do Turcyi, chociaż przed kilkoma laty chciano je podczas regulacyi turecko-perskiej granicy przyłączyć do Persyi. Tymczasem udał się p. Kemball, konzul angielski do Bagdadu, zkąd wyruszyć ma do Basory.

Posła francuzkiego w Persyi, p. Gobineau, przyjmowano w Teheranie po jego tam powrocie bardzo świetnie i z wielką uprzejmością.

Na gościńcu wiodącym z Anapy do Stawropola miało przyjść po tamtej stronie rzeki Sup do krwawej utarczki między dość licznym korpusem rosyjskim i Czerkiesami pod wodzą Ibrahima Beja, syna Sefera Baszy, która skończyła się odwrotem Rosyan. Czerkiesi opanowali przy tem — jak słychać, ważne stanowisko Dżuwka, panujące nad tym gościńcem i dziewięć dział; puścili się też w pogoń za Rosyanami, z których wielu położyli na miejscu, a z zabranymi jeńcami obeszli się bardzo okrutnie; przy tej sposobności miał także zginąć i jeden jenerał rosyjski. Wszystkie te wiadomości potrzebują jednak jeszcze sprawdzenia.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 17. stycznia. Dziś rano o 10. godzinie zaczęły się obrady w procesie Vergera. Winowajca żądał trzy dni czasu nim sąd przystąpi do wysłuchania świadków. Trybunał odrzucił to żądanie. W ciągu indagacyi Verger rozprawiał o wszystkiem co mu na myśl przyszło.

Berna, 18. stycznia. Więźniowie neuenburgscy otrzymali paszporta i odjechali pod eskortą za granicę francuską. Hrabia Pourtales Steiger wyjedzie tymczasowo zapewne do Rzymu. — Oczekują bliskiego zwołania zgromadzenia związkowego.

Kurs lwowski.

Dnia 21. stycznia.		gotówka zł.	gotówka kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	47	4	51
Dukat cesarski	„ „	4	51	4	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	26	8	29
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	38	1	39
Talar pruski	„ „	1	33	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	50	82	15
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	77	30	77	54
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	30	84	5

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 21. stycznia.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	82	—
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	82	30
Wartość kupona od 100 złr.	—	$13\frac{1}{3}$

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 17. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $84\frac{1}{4}$ — $84\frac{3}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92. —93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — 96. Obligacye długu państwa 5% $82\frac{1}{4}$—$82\frac{3}{8}$, detto $4\frac{1}{2}$ % $71\frac{3}{4}$—$71\frac{7}{8}$, detto 4% $64\frac{3}{4}$ — 65, detto 3% 50—$50\frac{1}{4}$. detto $2\frac{1}{2}$% 41 — $41\frac{1}{4}$, detto 1% 16 — $16\frac{1}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — —. Detto Peszt. 4% 94 — —. Detto Medyol. 4% $93\frac{1}{2}$ — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $87\frac{1}{2}$ — 88. Galic. i węgier. 5% 78 — 79. Detto innych krajów koron. $84\frac{1}{4}$ — 85. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 62 — $62\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 276 — 277. Detto z r. 1839 131 — 132. Detto z r. 1854 $108\frac{1}{2}$ — $108\frac{3}{4}$. Renty Como $13\frac{3}{4}$ — 14.

Galic. list. zastawne 4% 80—81. Półn. Oblig. Prior. 5% 86 — $86\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 83 — 84. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 91 — 92. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 114—115. Akcyi bank. narodowego 1028 — 1030. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $298\frac{1}{2}$ — 299. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $119\frac{1}{2}$ — 120. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 265 — 267. Detto półn. kolei 234 — $234\frac{1}{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 314 — $314\frac{1}{4}$. Detto tow. żegl. parowej 567 — 569. Detto 13. wydania 565 — 566. Detto Lloyda 429 — 430. Peszt. mostu łańcuch. 77 — 78. Akcye młyna parowego wied. 76 — 77. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 30 — 32. Detto 2. wydania 40 — 42. Esterhazego losy 40 złr. 71 — $71\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy 22 — $22\frac{1}{4}$. Waldsteina losy $23\frac{3}{4}$ — 24. Keglevicha losy $11\frac{3}{4}$ — 12. Ks. Salma losy $38\frac{3}{4}$ — 39. St. Genois 37 — $37\frac{1}{4}$. Palffego losy $39\frac{1}{4}$ — 40. Clarego $39\frac{1}{4}$ — $39\frac{1}{2}$.

Amsterdam 2 m. $88\frac{3}{4}$. — Augsburg Uso $106\frac{5}{8}$. — Bukareszt 31 T. 263 — Konstantynopol 31 T. 450. — Frankfurt 3 m. $105\frac{3}{4}$. — Hamburg 2 m. $78\frac{1}{2}$. — Liwurna 2 m. $106\frac{1}{2}$ l. — Londyn 3 m. 10. $17\frac{1}{2}$ t. — Medyolan 2 m. 105. — Paryż 2 m. $123\frac{1}{8}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $8\frac{7}{8}$ — 9. — Napoleondor 8 17 — —. Angielskie Sover. 10 21 — 22. — Imperyał Ros. 8 28 — —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. stycznia.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}$ $71\frac{3}{4}$; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1023. Akcye kolei półn. $2312\frac{1}{2}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $597\frac{1}{2}$ złr.

Amsterdam l. 2 m. $88\frac{3}{8}$. Augsburg $106\frac{5}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $105\frac{5}{8}$ 2 m. Hamburg $78\frac{1}{2}$ 2 m. Liwurna $107\frac{1}{4}$ l. 2 m. Londyn 10—$17\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan $105\frac{1}{8}$. Marsylia —. Paryż $122\frac{7}{8}$. Bukareszt $263\frac{1}{2}$. Konstantynopol $447\frac{1}{2}$. Smyrna —. Agio duk. ces. $8\frac{7}{8}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 79. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $108\frac{3}{4}$. Pożyczka narodowa $84\frac{5}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 289. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $200\frac{7}{8}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. stycznia.

Hr. Baworowski Romuald, z Strusowa. — PP. Köhler Mich., c. k. przeł. pow., z Bursztyna. — Gołębski Marcel, z Sławętyna. — Papara Władysław, z Melawy. — Batowski Alex., z Kulikowa. — Jędrzejewicz Max., z Zniatyna. — Padlewski Romuald, z Uherzec. — Szeptycki Marc., z Pohorelca. — Małachowski Zyg., z Toustoługa. — Pierzchała Ignacy, z Uszkowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. stycznia.

Ks. Sanguszko Wład., do Tarnowa. — PP. Urbański Rudolf, do Dobrosina. — Oczosalski Stefan, do Hrusiatycz. — Korwin Stefan, do Przemyśla. — Finger, c. k. nadkomisarz wojsk., do Złoczowa. — Sawicki Karol, do Podhajec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	324.61	— 1.2°	95.0	zachodni	mier.	pochmurno
2. god. popoł.	324 82	+ 0.6°	84 3	„	sł.	„
10. god. wiecz.	325.05	— 0 6°	90 5	„	„	„

Wnocy śnieg 21···,

T E A T R.

Dziś: Przedst. niemieckie: „**Das Irrenhaus zu Dijon,**“ czyli „**Wahnsinn und Verbrechen.**“

KRONIKA.

Piętnasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku:

Złożyli: PP.: Dr. Neuhauser c. k. radca 1r., Dr. Hawranek c. k. profesor 1r., Dr. Fangor c. k. profesor 1r., Köllner c. k. radca rachunkowy 2r., Hudetz 1r., Sander 1r., Gablenz 1r., H. Bernstein 2r., M. H. Jemes 1r., Czerkawski 1r., Semann 1r., Reitschauer 1r., Samuel Kohn 1r., Januszewski 1r.30k., Łaszewski 1r., Dobrzański 1r., Schnarr 1r., Lang 1r., spadkobierce Prasser'a 1r., Toepfer 30k, NN. 10k., Józef Kawecki 20k., Matkowski 20k., Ruff 30k., Haupt 12k., Popowicz 20k., Feket 12k., Sié 12k., Scholz 30k., NN. 30k., Krajbig 30k., J. W. 20k., Floryan Stebnicki 30k., NN. 10k., Kawiński 20k., Wachler 20k., Dudziński 20k., Papiernik 10k., Ansion 20k., Kingel 20k., Zeidler 10k., NN. 10k., Kunde 30k., Gorgon 40k., Göttinger 30k., Karniol 30k., Lubinger 6k., Apperman 6k., Leiber 6k., Liss 30k., Bernstein 10k., Fischer 6k., Frenkel 10k., Schleicher 6k., M. Rappaport 6k., Fling 6k., Schönblum 10k., J. Grötinger 30k., konwent OO. Franciszkanów 1r.30k. — Panna Jenny Baumann 1r., panie Łodyńska 30k., Freund 30k., Berger 1r., Gojo 1r., Bayerlein 2r., Kopal 1r., Grysiecka 12k., Laskowska 10k., Oeder 1r., Heft 40k., Kunaszewska 20k., Hügerl 1r. — Razem 45r.10k., do tego ze składek poprzedzających 1132r.41k. — Ogółem 1177r.51k. m. k.

— Od wielu lat już próbują w rozmaitych prowincyach Francyi sadzić zboże zamiast siać ręką lub maszyną. Sadzone zboże ma wydawać plon bajeczny, a potrzeba tylko 33 litrów ziarna na jeden hektor gruntu, gdy tymczasem przy zasiewaniu wychodzą 2 hektolitry na jeden hektor. Sadzeniem więc oszczędzonoby we Francyi rocznie 6 do 9 milionów hektolitrów zboża, nadto wydatku 600 do 800 ziarn z 1 ziarnka, podczas gdy przy zasiewach ręcznych wydaje jedno ziarno tylko 12 do 15, a z siewnika 25 do 30 ziarn.

— O wybuchu wulkanu podmorskiego na szlaku Onnima (na jeziorze kaliforniańskiem) pisze kapitan barki „Alice Trasier“ do dziennika „San Francisco Herald“ z 30. października r. z.: Mijając dnia 25. lipca z kilkoma innymi statkami szlak Onnima spostrzegłem, że szczyty wulkaniczne wysp sąsiednich mocno się dymiły. Równocześnie doznaliśmy wstrząśnienia mocnego, jak zwykle podczas trzęsienia ziemi, poczem nastała cisza zupełna, która nam niedozwalała odbić od brzegu i uniknąć niebezpieczeństwa. Tak więc przez kilka godzin staliśmy na miejscu, gdy tymczasem wulkany zaczęły wyrzucać coraz gęstsze i czarniejsze kłęby dymu, który chmurą ogromną roztaczał się w powietrzu nad nami obsypując statki nasze miałkim popiołem. W takiem położeniu znajdowaliśmy się przez godzin 12, gdy w tem powiał lekki wiatr od strony południowej. Rozpięliśmy wszystkie żagle aż do najmniejszego i odbiliśmy od brzegu, nieprzeczuwając nowego niebezpieczeństwa, jakie nam zagrażało. Dym gnany wiatrem rozciągnął się nad powierzchnią morza, tak że dokoła ściemniło się zupełnie. Popiół spadał w masach coraz gęściejszych, wygryzał nam oczy, a statkom naszym zagrażało takie niebezpieczeństwo, jak niegdyś okrętom Pliniusza w zatoce neapolitańskiej. Na szczęście uniosły nas fale morskie z przykrej tej sfery dalej ku zachodowi. Za nami płynęło cztery innych statków (trudniących się połowem wielorybów), i w chwili, gdy się właśnie wybiły już z atmosfery zadymionej wybuchnął między niemi wulkan podmorski z hukiem ogromnym. Najprzód zaczęła woda kipieć, wzdymać się i kłębić, a potem wzniósł się przepyszny i wysoki slup wodny, i po chwili opadł zwolna. Nagle powstał huk podziemny, a z morza dobywały się kłęby dymu i płomień ognisty; zdawało się, że ziemia się rozstąpiła i morze chciała pochłonąć. Z dna morskiego buchała lawa i grad kamieni pumexowych wielkości zwykłych krzemieni rzecznych. Wszystko to spadało na statki nasze, które w jednem okamgnieniu mogły być zasypane lub nowym wybuchem podmorskim w powietrze wyrzucone. Całe to zjawisko ustało jednak tak nagle, jak i przyszło; fale zbiegły się zewsząd ku otworowi morskiemu z hukiem i szumem, morze się uspokoiło, a statki ocalały szczęśliwie.

(Sprostowanie.) Kaligraf tutejszy, który wypracował dyplom honorowego obywatelstwa miasta Lwowa wręczony JW. wice-prezydentowi Namiestnictwa baronowi Kalchberg (o czem podane sprawozdanie w wczorajszej Gazecie) nazywa się p. Józef Tarczyński i jest urzędnikiem przy Stanach galicyjskich.

W następującą niedzielę (25. b. m.) Bal w sali redutowej na korzyść Ochronek małych dzieci i niemowląt zostających pod opieką Jej Excelencyi JW. hrabiny Gołuchowskiej. — Subskrypcya na ten bal otwarta w biurze prezydyalnem Magistratu.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.